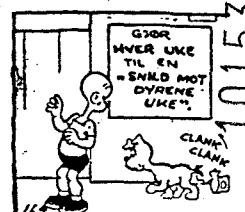

HENRY

101530

Den mystiske

Au Wynne

— Men kunde du virkelig tro i han fortalte deg, så godt som minste kjenner mig?

— Det var ikke bare han som fortalte meg det. Det vil si, han at høyværtens også hadde sett dem at han hadde bedt ham stille med det. Han bad mig ikke på klokken, så Thornby kunde komme inn og bekrefte det. Men gjorde det ikke. Jeg kunde se følelsen ikke spørre om et av dem nekte om jeg på den måten synlig, jeg var nødt til å response med noe annet.

— Du tenkte altså likegrand meg?

— Likegrand! utbrøt han. — Tenkte bare på deg. A Bob at skulle gjøre deg slik urettig! Men skjønner det var en unmbudstid selv om Thornby kanskje ikke hadde.

— Ja, det, sa han — jeg vel ut av næret på den framhendende han ikke også på din ønske, ikke som den gamle tilbakasjonen viser. Men det skjønner du naturligvis hengende av.

— Men han ble ikke skutt da vendte han. — Han sa at kaken vi tauet varon.

— Men da så ikke merket at den traff, hvad?

— Det så jeg alltid ikke etter.

— Det var en mann jeg kjenner som skjønner på din ønske, men ikke i det hele. Din ønske hadde imidlertid lade, revolven med, ikke for det for å få mannen til å komme vel i den tro at han hadde fått et mord. Det er en helt usikkert historie, så jeg tenker det er bare at du har den i sin behånd, døster på at du vokter dig for å se for din ønske, hvad jeg nu forteller du må ikke engang ta ham til å stå at du har snakket med meg.

Han trakk pusten dypt da Hammon var ferdig med fortellingen, som det som tildrog sig på Lake Hamme Grange hans mørke natt.

— Jeg kan knapt tro det, sa han. — Jeg har naturligvis alltid forsøkt at min Garland var one helt uten

Spørsmålet om kronprinsen skulde bli i landet.

FRA SIDE 1

Vi fikk ganske snart opplysninger om at de allierte var i full gang med å forberede tilbaketrekningen.

Vi måtte derfor også ta avgjørelse om, hvorvidt vi skulle ta imot det britiske tilbud om å reise over til Storbritannia for derfra å sokne organisert tilbake erobringen av Norge. Alle spørsmål som meldte sig i denne forbindelse ble drøftet i daglige regjeringskonferanser fra den 3. til den 7. juni. I flere av disse konferanser var bl. a. stortingspresident Hamro, kommanderende general Inge, general Fleischer og enkelte stortingsmedlemmer som oppholdt seg i Tromsø, til stede. Kongen og Kronprisen var også til stede i enkelte av konferansene.

I juni foredrog statsministeren to innstillingar hvor det bl. a. høf:

Begieringen har sammen med stortingspresidenten overveiet spørsmålet om kronprinsen skal bli tilbake i landet, men finner på det bestemt å male fraråde at Haugs Kongelige Høiheit blir tilbake i Norge og dermed fuller tyskernes hender. Når regieringen har funnet en måte gi dette råd, så er det både av hensyn til kongehuset og av konstitusjonelle grunner. Vi frykter for at Haugs Kongelige Høiheit ikke vil få anledning til å kunne yde land og folke de tjener som vi vel det er haue høieste ønske å yde, — men at hans navn tvertom kunde bli misbrukt.

Kongen erklaerte seg enig i dette.

Hjemmefront-ledelsen avsetter stortinget.

Efter at regjeringen var kommet over til London var til å begynne med var forhindelse med Norge, ikke tilfeldig og derfor dørlig. Det var imidlertid av den største betydning for regjeringens arbeide å holde seg best mulig underrettet om hvordan forholdene hjemme utviklet seg på den politiske diskusjonen.

Både norske og engelske fly blev satt inn i ruta Stockholm—Skottland, og dessuten opprettet Sverige en saksko motstandflanke mellom de to land, og forbindelsen med

Pa den annen side kan det ikke tales om noen oppslutning om regjeringen. Man anerkjenner dens arbeid, krigsinnsatsen og dens forberedelser for best mulig å sikre en

Stridigheter i London.

I en skrivelse fra statministeren til hjemmefrontens lederes av 13. mars 1943 komper statministeren inn på den skarpe striden mellom nordmenn i London om oprettelsen av et konsultativt råd, en hen vendelse som først kom fra stortingsmedlemmen Mustad, Sverdrup og Wright og tilkjemmann Utneheim, senere fra 16 nordmenn med admiral Danielson som første navn og 66 underskrifter. Selv om det nok finnes saklige argumenter for et slike råd, var regjeringen lite begeistret for tanken.

Det er ikke underlig at det i enkelte kretser kan opstå misnøye og utilmodighet. Det er imidlertid beklagelig at man på enkelte hold har søkt å utnytte disse vanskeligheter ved å drive underhåndsgjafasjon mot regjeringen. Det er således tydig blitt spredd omdiskutert rykter som det har vist sig vanskelig å få stanset. Enkelte har vanskelig for å glemmes gamle partipolitiske motsetninger, og i andre tilfeller har man å gjøre med notoriske kverulanter.

For kort tid siden fikk regjeringen funnet et tilkunne for fordel ved en slik ordning, var han villig til å bli igjen i Norge. Han ville da i tilfelle stille sig til disposisjon for administrasjonsrådet, og soke å gjøre hand han kunde få i løfte dels arbeide til fjord for folk og land. (Waldemar Brøgger). For-

fatteren hevder at det er opnått en stadig større kloft mellom regjeringen, som han forvirrig kaller semi-grantregjeringen, og hjemmefronten. Det gir hjemme rykter om at regjeringen vil operere et militært politisk diktatur når den kommer hjem. De illegale organisasjoner skal etter ham ha beaktet at de vilde fortsette sin virksomhet etter krigen, og ledelsen skal forberede

sig å gå i døking etter regjeringens dødig ikke grunn til å se høitdelig. Det ville være noe av en tragedie hvis enkelte krever eller ønske personer skulle soke å se politisk kapital på hjemmefrontens kamp. Den som i disse dager spreder opplysing om at de intellektuelle skal forberede seg på urbent kamp mot diktaturet. Disse absurdé påstander om regjeringens besikter er det formo-

Regjeringen må gi etter og godta Hjemmefrontens forslag.

utstedde anordninger på regjeringens vegne.

Aller ubedigst er de politiske konsekvenser av en ordning med at enkelte medlemmer av regjeringen, eller representanter for regjeringen, som sendes over fra England, utsendingen er fullt på det sentrale politiske forhold under og etter frigjøringen, heter det:

Regjeringen oppnærer eller tar initiativ til at det blir oppnevnt — et administrativt centralsorgan av folk som har intitt kjennskap til forholdene i landet fra okkupasjonsiden, som overtar ledelsen av departementene, og også utøver myndighet til som kollektivt organ

i 1944 en skrivelse til hjemmefrontens leder. Her heter det:

Sporvæler angående Norges situasjon i den første overgangstid etter lykkes og quislingenes maktkabinett er brukt, har lenge vært gjentatt for regjeringens oppmerksomhet. Regjeringen er fullt på det sentrale politiske forhold i landet i denne tid må skje i noe samarbeid med de menn som har fullmakt til å gi i spissen for hjemmefronten og i samband med sitt utgående om hvilket som helst holdene har utviklet seg i det tilstelige Norge har gode forutsigelser for en riktig bestemmelse av landet der bor gjøres.

Regjeringen har også handlet fra denne betraktning ved stadsrådsfore sig med hjemmefrontens ledelse om de beslutninger om bestemmelser om annen art, som regjeringen har mælt gjøre med vedlikeholdende forholdene i overgangstiden.

Høsten 1944 og vinteren 1945 ble det fra regjeringens side flere skriveler mellom regjeringen og hjemmefrontens ledelse, ikke det også ble fort konferanser. Stockholm og på grunnlag av en Sverige og Norge mellom forhandlante for de to partene.

Resultatet av disse overenskomster ble at ved siden av regjeringens gjafasjonen skulle opprettes en egenmann i høitet av departementsråd Oslo. Regjeringens delegasjoner skulle komme til Norge så snart som mulig, og rhdmennene skulle på forhånd planlegge utrykkende med NS-folk i departementene og i administrativt arbeide mest mulig, både og den samlede regjeringen som et til landet.

Mennes

Omkring den 1. mai 1945 ble det etablert et særskilt komité med representanter fra hjemmefronten, alle blandt præsidenten, visepresidenten, og generallederen, kommanderende generalen, general Fleischer, admiral Danielson, admiral Utneheim, kommanderende generalen i stortingsmedlemmen Mustad, og tilkjemmannen Utneheim.

Det ble bestemt at komiteen skulle bestå av en ledende gruppe fra hjemmefronten og nærmere 40 medlemmer fra den.

Allt dette gjør arbeiderne megere enn det er utbrøt. For pleiblikken var ikke noe annet end et bedrift.

Det er blitt for å bringe mellemproduksjonen. Borgerne videre at det kan føres en serie på viss sterkere begrenskningssakkurset på drevet til tider. Med spesiell mælt riktig er det imidlertid med jord kets organisasjoner i landet.

Hoslen 1944 og vinteren 1945 ble det fra dette spørsmål ved flere skriveler mellom regjeringen og hjemmefrontens ledelse, ikke det også ble fort konferanser. Stockholm og på grunnlag av en Sverige og Norge mellom forhandlante for de to partene.

Nu er det men at bonn fra sted til sittningen at mælt at de

Nye opplysninger.

Johan Nygaardsvolds beretning kaster lys over mange forhold, som vi hittil bare kjenner tilfeldig og av omstendighet.

Rykten om at kronprinsen skal bli igjen i Norge, når de andre reiste til England, før sin enkle forklaring, men bare for de dager som trenges til en høitdelig opplosning.

Pal Bergs forsøk på en regjeringsgammelste var et utslag av den samme temen, slik som angrepene på Hamburgs enna er del.

Det fortsatte høst den 10. desember startet angrepet og endte med en fallig triumf, da det nye stortinget ble et kalt like etter valgene, men å ha noyting å bestille.

Men det er Nygaardsvolds opplysninger fra tiden i London, som vil samle stor oppmerksomhet.

Det viser seg at heller ikke

skje dig noe ond!

— Du tenkte altså Litegrand trig?

— Litegrand! utbrøt hun. — tenkte bare på dik. A Bob at skulde gjøre d.g slik urett! Men sjokken, det var en innbruddsveld selv en Thorby kanskje ikke ham.

— Javikst, sa han. — Jeg vel og gikk på den innbruddsvellen. Han skjøn også på din onkel, såk at det som den gamle jurifaksen vil det. Men det sjokkner du naturligvis ingen av.

— Men han blev ikke skutt, in vendte hun. — Han sa at kulen gikk langt utenom.

— Men du så ikke merke at der den traff, hvad?

— Det så jeg ikke ikke etter.

— Det var en mann jeg kjenner som skjøn på din onkel, men m juv kruit. Din onkel hadde m hukast inder revolven med ir og det for å få mannen til å le inn vel i den tro at han hadde i gatt et mord. Det er en helt utilig historie, så jeg tenker det er bare du far her den i sin helhet. J støjer på at du vokter dir for å re for din onkel; hvad jeg nu følel du du ikke ønsket i ham først at du har smakket med mig.

Hun trakk pusten dypt da Haimond var ferdig med fortelling om det som tildrog sig på Lake Ham Grange hin morke natt.

— Jeg kan knapt tro det, sa hun. — Jeg har naturligvis alltid forsøkt mr. Garland var one helt uten

ste Kronprinsen spørsmålet om det kunde tenkes å være til noen helse for det norske folk om han ble i landet etter at Kongen ble igjen i landet etter at Konge og regjeringen var reist over til Storbritannia. Høys regjeringen fant at det kunde være fordelar ved en slik ordning, var han villig til å bli igjen i Norge. Han ville da i tilfelle stille seg til disposisjon for administrasjonsrådet, og soke å gjøre hvad han høieste ønske å yde, — men at hans navn tvertom kunde bli misbrukt.

Kongen erklaerte seg enig i dette. For kort tid siden fikk regjeringen en henvendelse fra en norsk forfatter som nettopp var kommet til Sverige. (Waldegar Brogger.) For-

nøk i rammen, men finner på oss at stedfestet å matte fraråde at Hans Kongelige Høiheit blir tilbake i Norge og dermed faller i lyskernes hender. Når regjeringen har funnet å matte gi dette rad, så er det bare av hensyn til kongehuset og av konstitutionelle grunner. Vi frykter forst Hans Kongelige Høiheit ikke vil få anledning til å kunne yde land og folk de tjenerester som vi vet det er han høieste ønske å yde, — men at hans navn tvertom kunde bli misbrukt.

Jeg starte på regjeringens vegne

glemme gamle partipolitiske motsetninger, og i andre tilfeller har man å gjøre med notoriske kveruler.

For kort tid siden fikk regjeringen fant at det kunde være fordelar ved en slik ordning, var han villig til å bli igjen i Norge. Han ville da i tilfelle stille seg til disposisjon for administrasjonsrådet, og soke å gjøre hvad han høieste ønske å yde, — men at hans navn tvertom kunde bli misbrukt.

trivette til at det var opptatt — ei administrativ centralorgan av folk som har intimt kjennskap til forholdene i landet fra okkupasjonsstiden, som overtar ledelsen av departementene, og også dekkerer myndigheten til som kollektivt organ, d

i spissen for hjemmefrontledelsen ved sin egenart om hvilket land de holdende har utviklet sig i det tilgjengelige Norge har gode forutsetninger for en riktig bedømmelse av hvordan bør gjøres.

Regjeringen har også handlet ut fra denne betraktning ved støtte, å rádføre sig med hjemmefrontens ledelse om de beslutninger av høyestisk og annen art, som regjeringen har måttet gjøre med sikte på å ordne forholdene i overgangsperioden.

Høsten 1944 og vinteren 1944–5 ble det om dette spørsmålet flere skrivelser mellom regjering og hjemmefrontens ledelse. Det som det også ble fort konferanser i Stockholm og på grensen mellom Sverige og Norge mellom representanter for de to partier.

Etter våren og sommeren 1945 ble det fra regjeringens side arbeidet meget intens for å få tilstand en midlertidig kommunalordning som kunne tre i kraft straks noen del av landet ble befridd.

Regjeringen mottok også hjemmefrontens forslag til en lignende ordning, som på enkelte punkter var vesensforskjell fra det som regjeringen hadde utarbeidet, blandt annet derat hjemmefronten i nokså stor utstrekning bygget på ulike planleggning utrenskningsplaner NS-folk i departementene i et administrativt arbeide intill. Kogge og den samlede regjeringen var ved til landet.

— Nu er det et en lønn fra medlemmene til at vi mottok at de

DE ELENDIGI

Jondreit overvælt. Valenau er takkessiger og forsøke å opphol ham med alle mulige takemater. Under deres samlede kom fra fordelte personer parvis luske de inn i værelset. At Valenau etter hånden var omringet på alle sider. Som var han spredder i trykk skynde Jondreit sig å

Hans og Grete

Nu er der ikke en handles som er blitt tatt for å ha mye yoken —

Hjemmefront-ledelsen avsetter stortinget.

Efter at regjeringen var kommet over til London var til å begynne med var forbindelse med Norges ønske tilfeldig og derfor darlig. Det var imidlertid av det største betydning for regjeringens arbeide å holde sig bort mulig underrettet om hvordan forholdene hjemme utviklet seg på de forskjellige områder.

Både norske og engelske fly ble satt inn i ruta Stockholm—Skottland, og dessuten opprettet Sverige en sakali neutral forbindelse mellom de to land, og forbindelsen med hjemmefronten ble derved betydelig forbedret. De forskjellige norske departementer i London fikk dermed enkelt medlemmer må avgjøre av det norske folk i valg på samme måte som for andre nordmenn. Regjeringen må derfor ikke regne med å kunne vende tilbake til Norge før å forsette styrten rent automatisk.

Som svært på disse og lignende henvendelser sendte statministeren den 9. februar 1943 et svar der det heter:

Det viser sig at heller ikke vi undgikk motsetningen mellom de gamle statsorganer og den nye motstandsbevegelse.

Overallt ellers i Europa slo den op. I Jugoslavia kom striden mellom kongen og Mikailovitsch mot Tito og kommunistene. I Belgia og Hellas fant kongene grønne stengt. I Frankrike stod de nye partier frem som utsprengte deler av motstandsbevegelsen, uten at balansen ennå er funnet. I Polen ble det en dyster tragedie.

Denne tanke forte omsider frem til fellesprogrammet og har nu i 2 år stått i veien for den naturlige meningsbryting i politikk.

Men det var nærliggende at

Da hjemmefronten vilde avslutte det gamle storting, var ikke alene regjeringen ikke ved å miste sitt forfatningsmessige grundlag. Vi slod allesammen i fare for å bli autorisert styrt intill nye valg kunde holdes, en eller annen gang.

Norge ønsker man de gamle partigrensene for bortfall, og legger av den grunn stor vekt på at den regjeringen som før kriga fungerte som

Nye oplysninger.

Ivor sterkt viljen var i den retning kaster lys over mange forhold, som vi hittil bare kjente tilfeldig og av omstede.

En suksessfull oppløsning, ikke minst i motstandsbevegelsens øyne rekker, fikk hjemmefrontledelsen i Oslo til å gå med på stortingsens innkallelse, men bare for de dager som trengtes til en høytidelig oppløsning.

Pal Bergs forsøk på en regjeringssåndelne var et utslag av den samme tendens, slik som angrepene på Hambro ennå er det.

Det fortalte hele den tid det gamle storting fungerer og endte med en faltig triumf, da det nye storting ble innkalt like etter valgene, uten å ha noe tilstede.

Men det er Nygaardsvolds oplysninger fra tiden i London, som vil samle slors opmerksomhet.

I kommunene seiret hjemmefronten over regjeringen ved å stille ultimatum og vi fikk en overgangsordning med opnevnte og ikke valgte representanter.

Men det gamle storting var oppgaven voksen og fikk omstalt denne ordning, slik at der meget snart ble lovlig forhold også i kommunene.

Tilbake stod partiene.

Paul Hartmann meddelte Nygaardsvold, at hjemmefronten anså partiene for bortfall.

Denne tanke førte omsider frem til fellesprogrammet og har nu i 2 år stått i veien for den naturlige meningsbryting i politikk.

Men det var nærliggende at

Da hjemmefronten vilde avslutte det gamle storting, var ikke alene regjeringen ikke ved å miste sitt forfatningsmessige grundlag. Vi slod allesammen i fare for å bli autorisert styrt intill nye valg kunde holdes, en eller annen gang.

Nygaardsvolds beretning er det første aktstykket i dette spennende kapitlet av vår historie under og etter krigen.

Når granskningsskomiteens innstilling om London-tiden foreligger, vil formodentlig gangen i begivenhetene komme klarere frem.

des, det ikke bare det store arbeide for Norges sak regjeringen har ledet utenfor landet, men også, — og ikke minst — de utvetydige ektevleringer statsministeren med flere ledigheter har avgitt om at regjeringen vil tre tilbake når den er kommet til Norge.

I den situasjon vi her behandler, mener vi at medlemmer av eller representanter for regjeringen, som ikke har vært hjemme under okkupasjonen, vil sænne de nødvendige forutsetninger for å overta den umiddelbare ledelse av landets administrasjon.

Løver våren og sommeren 1943 ble det fra regjeringens side arbeidet meget intens for å få tilstand en midlertidig kommunalordning som kunne tre i kraft straks noen del av landet ble befridd.

Regjeringen mottok også hjemmefrontens forslag til en lignende ordning, som på enkelte punkter var vesensforskjell fra det som regjeringen hadde utarbeidet, blandt annet derat hjemmefronten i nokså stor utstrekning bygget på ulike planleggning utrenskningsplaner. Regjeringens delegasjoner skulle ikke komme til Norge så snart som mulig, og rådmennene skulle på det høyeste planlegg utrenskningsplanene mens regjeringen mente at valgsystemet burde tilpasses og anvendes mest mulig. Regjeringens forbanselse var derfor stor da den engang i august mottok en skrivelse fra hjemmefronten. Det heter blandt annet:

En stor og meget beklagelig overraskelse ble det da man av justisministerens nettopp mottatte julibrev forstod at regjeringen på trost av vår innstillingen ikke har godtatt den opnevnelsesvel som var kjernekupertet i vårt forslag og det hellt nødvendige grunnlag for vårt fortsatte arbeid. Vi har derfor straks sendt følgende telegram:

«Broges (Hjemmefrontens leder) kan ikke overta ansvar for å hjelpe til med gjennemføringen av regjeringens kommunalordning. Vi innstiller derfor vårt arbeide og trekker tilbake de beskjeder som vi etter justisministerens forslag har sendt til

Maud Lam u heter denne sorte franske skuespillerinnen. Hun er over mer enn 22 år. Hun er en av Hollywoods hvor de fleste høye i branen jo etter hvert kommer.

Interessen for hensold

synes fortsett å være meget stor spesielt i bygden. Vi kan ikke ikke klare å tilfredsstille den store efterspørselen etter kyndigheter, sagt Holland ved Statens Kontrollkommisjon for Høns i Slagen. Kilden og stemmestørrelsen var et stort hinder for hemmelighetsdelerne som ikke kunde få produksjonen så stor man hadde ønsket med forholdsvis høye kostnader.